

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

مهمترین رویدادهای ایران و جهان

در سال ۱۳۹۵

سری
معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooreshkhabar>

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۲.....	بخش اول: مهمترین رویدادهای ایران و جهان
۲۱.....	بخش دوم: مهمترین رویدادهای برجامی ایران

■ مقدمه

در سال ۱۳۹۵ تحولات شگرفی در عرصه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی در ایران و جهان رخ داد. پس از کودتای ترکیه، شوک خروج انگلیس از اتحادیه اروپا با پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا کامل شد. در ایران نیز رویدادهای برجامی از یکسو و رحلت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و حادثه پلاسکو از سوی دیگر در صدر اخبار قرار گرفت.

اکنون در آخرین روزهای اسفند سال ۱۳۹۵ نگاهی داریم به مهمترین تحولات و رویدادهای ایران و جهان. به دلیل شکل خاص و ویژه رویدادهای برجامی، بخش دوم به این موضوع اختصاص داده شده است.

پژوهش
تحریری
معاونت‌ساز
صدا و سیما

❑ فروردین**درگیری ارمنستان و آذربایجان (۱۳۹۵/۰۱/۱۴ - ۲۰۱۶/۰۴/۰۲)**

چهاردهم فروردین ماه سال جاری (۱۳۹۵ مصادف با ۲۰۱۶/۴/۲) نیروهای جمهوری آذربایجان و ارمنستان در منطقه قره باغ با هم درگیر شدند و آتش بس سال ۱۹۹۴ را نقض کردند. درگیری دو کشور بر سر قره باغ یک قرن سابقه دارد، اما با بروز نشانه‌های فروپاشی شوروی، درگیری‌ها شکل جدی‌تری به خود گرفت. نبرد ارمنستان و آذربایجان بر سر قره‌باغ طی سالهای ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۴ بیش از ۳۵ هزار کشته برجای گذاشت. با امضای توافقنامه بیسکک در ۸ می ۱۹۹۴ دو کشور با آتش بس موافقت کردند. این توافقنامه از سال ۱۹۹۴ تاکنون بارها نقض شده، اما درگیری سال ۲۰۱۶ از حیث ابعاد رویارویی و خسارت‌های مادی و انسانی، گسترده‌تر از موارد نقض پیشین بود.

گفتنی است همان روز، چهاردهم فروردین ماه، سه گلوله انفجاری از طرف منطقه قره باغ به سوی خاک ایران شلیک شد که این گلوله‌ها به نزدیکی یکی از روستاهای شهرستان "خداآفرین" در استان آذربایجان شرقی اصابت کرد.

خوشبختانه هر چند این حمله تلفات جانی در پی نداشت، لیکن مرزبانی جمهوری اسلامی ایران به طرف های درگیر در قره باغ در خصوص رعایت امنیت مرزهای ایران تذکر جدی داد.^۱

واگذاری جزایر تیران و صنافیر از سوی مصر به عربستان (۱۳۹۵/۰۱/۲۱ - ۲۰۱۶/۰۴/۰۹)

در سفر ملک سلمان پادشاه عربستان سعودی به مصر در فروردین ۱۳۹۵ (۱۳۹۵/۱/۱۹)، توافقی میان او و عبدالفتاح السیسی رئیس جمهور مصر امضاء شد که به موجب آن جزایر «تیران» و «صنافیر» در دریای سرخ، در ازای دریافت سالانه دو میلیارد دلار و نیز ۲۵ درصد از بهای گاز و نفت استخراج شده از این دو جزیره، به عربستان بخشیده شود. علی‌رغم اعتراضات گسترده عمومی به این تصمیم، دولت مصر نیز روز پنجشنبه نهم دی‌ماه، توافقنامه مرزی یاد شده را تصویب کرد و آن را برای تأیید به پارلمان فرستاد. اما نهایتاً دادگاه عالی مصر در اواخر دی‌ماه (۱۳۹۵/۱۰/۲۷) توافق در مورد واگذاری جزایر مورد نظر به عربستان را ملغی اعلام کرد.

قاهره عملاً از سال ۱۹۵۰ کنترل جزایر تیران و صنافیر در ورودی جنوبی خلیج عقبه را برعهده داشته است. این دو جزیره غیر مسکونی هستند و گذرگاه اصلی دریانوردی برای رسیدن به بندر ایلات در خلیج عقبه در جنوب فلسطین اشغالی به شمار می‌آیند. در توافقنامه مذکور عربستان تضمین کرده که تحت کنترل گرفتن جزایر تیران و صنافیر در دریای سرخ، تأثیری بر رفت و آمد کشتی‌های رژیم صهیونیستی نداشته باشد.

^۱ - <http://fa.abna۲۴.com/service/europe/archive/۲۰۱۶/۰۴/۰۳/۷۰۰۹۹۸/story.html>

سیزدهمین نشست سران سازمان همکاری اسلامی با محوریت دشمنی با دشمنان رژیم صهیونیستی (۱۳۹۵/۰۱/۲۶) -
(۲۰۱۶/۰۴/۱۴)

سیزدهمین دوره اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در ۲۶ فروردین ۱۳۹۵ در استانبول آغاز به کار کرد. در این نشست ریاست دوره‌ای سازمان همکاری اسلامی از مصر به ترکیه انتقال یافت. به سبب تلاش‌های عربستان سعودی و چند کشور دیگر، فضای حاکم بر این دوره اجلاس سران، کاملاً ضد ایرانی و ضد محور مقاومت بود، تا جایی که پنج بند ضد ایرانی در بیانیه پایانی این اجلاس، به تصویب رسید. در بیانیه پایانی، ایران به دخالت در کشورهای منطقه و چندین کشور اسلامی دیگر جهان مانند یمن، سوریه، بحرین و سومالی متهم شد؛ یکی از بحث برانگیزترین بندها در این بیانیه علیه حزب‌الله لبنان تنظیم شد که کاملاً همسو با مواضع قبلی عربستان در شورای همکاری و اتحادیه عرب بر ضد مقاومت ارزیابی می‌شود. در این بند ادعا شده حزب‌الله لبنان در حال اقدامات تروریستی در سوریه، بحرین، کویت، یمن است.

▣ اردیبهشت

بلوای مقتدی صدر در منطقه امنیتی بغداد و هجوم به پارلمان (۱۳۹۵/۰۲/۱۱ - ۲۰۱۶/۰۴/۳۰)

ده‌ها هزار نفر از حامیان مقتدی صدر که به ترکیب کابینه دولت عراق معترض بودند، برای هفته‌ها در منطقه سبز بغداد که حوزه امنیتی این شهر محسوب می‌شود دست به تجمع و تحصن اعتراض‌آمیز زدند؛ معترضان سرانجام در یازدهم اردیبهشت به پارلمان عراق هجوم بردند، تعدادی از نمایندگان را کتک زدند و برخی از تجهیزات ساختمان را تخریب کردند؛ در پی آن در بغداد وضعیت فوق‌العاده اعلام شد. معترضین بعد از شش ساعت ساختمان پارلمان و منطقه سبز امنیتی بغداد را ترک کردند.

تغییر وزیر نفت عربستان پس از ۲۱ سال (۱۳۹۵/۰۲/۱۸ - ۲۰۱۶/۰۵/۰۷)

ملک سلمان پادشاه سعودی، علی النعیمی وزیر نفت عربستان را که از سال ۱۹۹۵ عهده‌دار این سمت بود برکنار و خالد الفالح رئیس هیئت مدیره شرکت نفت سعودی (آرامکو) را به عنوان وزیر نفت جدید معرفی کرد (۱۳۹۵/۲/۱۸). تحلیلگران این تغییر بنیادین را نشان‌دهنده تصمیم سعودی‌ها برای پایان دادن به سیاست‌های نفتی چند ساله مبتنی بر جنگ قیمت در بازار جهانی نفت و برقراری صلح برای بهبود وضعیت قیمت‌ها در بازار نفت ارزیابی کردند که البته این پیش‌بینی هم به وقوع پیوست.

❏ خرداد

حذف نام ائتلاف سعودی از فهرست ناقضان حقوق کودکان (۱۳۹۵/۰۳/۱۷ - ۲۰۱۶/۰۶/۰۶)

سازمان ملل متحد روز پنجشنبه سیزدهم خرداد با انتشار گزارشی آل سعود و متحدانش در جنگ یمن را در فهرست سیاه نیروهای دولتی نقض‌کننده حقوق کودکان قرار داد اما روز هفدهم خرداد در نتیجه فشارهای وارده از سوی ریاض، نام این کشور را دست‌کم به طور موقت از لیست سیاه کشورهایی که حقوق کودکان را زیر پا می‌گذارند، حذف نمود.

بعد از گذشت بیش از یک سال از حملات بی‌امان ائتلاف سعودی به مراکز غیرنظامی و مناطق مسکونی یمن و قربانی شدن صدها کودک بی‌گناه، در گزارش دبیر کل سازمان ملل درباره کودکان و درگیری‌های مسلحانه، بیان شد که بمباران‌های هوایی و کشتارهای زمینی توسط ائتلاف سعودی، منجر به کشته شدن ۵۱۰ کودک شده که معادل ۶۰ درصد کل تعداد کودکان جانباخته در جنگ یمن است؛ پیش از این گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر آوارگان، ضمن بیان آماری از تلفات یمن در جریان حمله ائتلاف به رهبری عربستان را مسئول نقض حقوق بشر علیه شهروندان غیر نظامی این کشور ذکر کرده بود و دیده‌بان حقوق بشر نیز استفاده از بمب‌های خوشه‌ای توسط عربستان در مناطق مسکونی صنعا را تأیید و آن را «جنایت جنگی» خوانده بود. سازمان ملل در پی این گزارش، ائتلاف تحت رهبری سعودی را در فهرست ناقضان حقوق کودکان قرار داد، اما بان کی مون روز دوشنبه ۱۷ خرداد در یک عقب‌نشینی اعلام کرد نام ائتلاف سعودی را از فهرست ناقضان حقوق کودکان حذف کرده است. دبیرکل سازمان ملل در اولین واکنش به انتقادات گفت وی پس از تهدید عربستان سعودی و برخی کشورهای عربی مبنی بر قطع کمک‌های خود به برنامه‌های بشردوستانه سازمان ملل، تصمیم گرفت تا این ائتلاف را از فهرست سیاه ناقضان حقوق کودکان حذف کند.

«دیده‌بان حقوق بشر» که پیش از این در چندین گزارش مستند عربستان را به ارتکاب جنایت جنگی متهم کرده بود، طی بیانیه‌ای بان کی مون را به سبب تسلیم در برابر «اعمال نفوذ سیاسی» عربستان و «چرخش تکان‌دهنده» در مواضع مورد انتقاد شدید قرار داد و هم‌زمان «عفو بین‌الملل» نیز به شدت به بان کی مون تاخت و گفت که این «جانبداری آشکار... اعتبار کل سازمان ملل را خدشه‌دار می‌کند».

انتخاب رژیم صهیونیستی به عنوان رئیس کمیته حقوقی سازمان ملل متحد (۱۳۹۵/۰۳/۲۴ - ۲۰۱۶/۰۶/۱۳)

روز دوشنبه (۱۳۹۵/۳/۲۴) در جریان انتخابات تعیین هیئت رئیسه کمیته‌های فرعی شش‌گانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در محل سازمان ملل متحد در نیویورک، رژیم صهیونیستی توانست با کسب ۱۰۹ رأی از ۱۷۵ رأی ماخوذه، برای نخستین بار در زمان حیات شوم خود، به عنوان رئیس کمیته حقوقی سازمان ملل متحد انتخاب شود. مطابق شواهد و مستندات، چهار کشور عربی آراء خود را به سود ریاست رژیم صهیونیستی بر کمیته حقوقی سازمان ملل متحد به گردش درآوردند که یکی از آنها عربستان سعودی بود.

بیش از هشتاد عضو سازمان ملل متحد در این رأی‌گیری از ریاست رژیم صهیونیستی حمایت نکردند.

آزادی شهر فلوجه عراق (۱۳۹۵/۰۳/۲۸ - ۲۰۱۶/۰۶/۱۷)

روز ۲۸ خرداد ۱۳۹۵ حیدر العبادی نخست وزیر عراق آزاد سازی شهر فلوجه از دست تروریست‌های داعشی را اعلام عمومی کرد. عملیات آزادسازی فلوجه از سوم خرداد و به دستور حیدر عبادی، نخست وزیر عراق، آغاز شده بود. شهر فلوجه اولین شهر عراق بود که در ژانویه سال ۲۰۱۴ به دست گروه تروریستی داعش سقوط کرد. اهمیت این شهر در نزدیکی‌اش به بغداد پایتخت عراق است به گونه‌ای که از زمان اشغال آن توسط داعش منبع و مصدر اصلی تهدیدات علیه پایتخت بوده و تمامی اقدامات انفجاری علیه بغداد از همین منطقه منشاء گرفته است. فلوجه در واقع دروازه تردد تروریست‌های تکفیری داعش به بغداد و استان‌های شیعه نشین جنوبی عراق بویژه کربلا بود. برخی فرماندهان نظامی عراق، فلوجه را به مثابه سر مار توصیف کرده و معتقد بودند اگرچه موصل شهر مهمی است، اما فلوجه به دلیل نزدیکی به بغداد و اهمیت نمادین آن برای تروریست‌های داعش، باید در اولویت آزادسازی قرار می‌گرفت. در عملیات آزاد سازی فلوجه نیروی زمینی و هوایی ارتش عراق، حشد الشعبی (بسیج مردمی)، پلیس فدرال، نیروهای ویژه مبارزه با تروریسم و نیروهای مسلح عشایر الانبار مشارکت داشتند.

هشدار سردار قاسم سلیمانی به متجاوزان به حریم تشیع (۱۳۹۵/۰۳/۳۱ - ۲۰۱۶/۰۶/۲۰)

به دنبال لغو تابعیت شیخ عیسی قاسم رهبر شیعیان بحرین از سوی رژیم آل خلیفه در روز دوشنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۵، سردار سرلشکر حاج قاسم سلیمانی عصر همان روز، با صدور بیانیه‌ای در خصوص تجاوز به حریم تشیع و عبور از خطوط قرمز به دولت منامه هشدار داد. در قسمتی از بیانیه چهره سرافراز دستاوردهای راهبردی ایران چنین آمده بود: به نظر می‌رسد آل خلیفه از حرکت مسالمت‌آمیز مردم سوءاستفاده کرده و برآورد دقیقی از خشم مردم ندارد. یقیناً آنها می‌دانند تجاوز به حریم آیت‌الله شیخ عیسی قاسم، خط قرمزی است که عبور از آن شعله‌ای از آتش را در بحرین و سراسر منطقه پدید خواهد آورد و برای مردم راهی جز مقاومت مسلحانه باقی نخواهد گذاشت؛ قطعاً تاوان آن را آل خلیفه پرداخت خواهد کرد و نتیجه آن جز نابودی این رژیم سفاک نخواهد بود.

رژیم آل خلیفه تاکنون نه مرتبه تاریخ محاکمه آیت‌الله عیسی قاسم را به تعویق انداخته و آخرین بار که بنا بود روز نهم اسفند او را محاکمه نمایند، به دنبال برگزاری تظاهرات گسترده کفن‌پوشان در حمایت از شیخ عیسی قاسم، اعلام کردند محاکمه وی به روز ۲۴ اسفند موکول شده است.

□ تیر

توافقنامه عادی‌سازی روابط ترکیه و رژیم صهیونیستی (۱۳۹۵/۰۴/۰۶ - ۲۰۱۶/۰۶/۲۶)

توافقنامه عادی‌سازی روابط میان ترکیه و رژیم صهیونیستی در تاریخ ششم تیرماه ۱۳۹۵ میان دو طرف به امضاء رسید. بینالی ییلدیریم نخست وزیر ترکیه برای کاستن از وجه قبیح این توافق مدعی شد یکی از مفاد توافقنامه عادی‌سازی روابط با اسرائیل، کاستن از محاصره غزه است. اما بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی در سخنانی اظهار داشت: تل‌آویو حتی پس از امضاء توافقنامه عادی‌سازی روابط با ترکیه، به محاصره دریایی غزه ادامه می‌دهد.

روابط آنکارا - تل‌آویو از ژوئن ۲۰۰۹، زمانی که در نشست داووس سوئیس رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور فعلی و نخست‌وزیر وقت ترکیه، طی یک انتقاد شدیدالحدن به درگیری لفظی با شیمون پرز رئیس‌جمهور رژیم صهیونیستی پرداخت، دستخوش تغییرات عمیق شد. در ماه مه سال ۲۰۱۰ نیز، کشتی امدادسانی ترکیه به نام ماوی مرمه که به منظور کمک به مردم تحت محاصره نوار غزه، عازم سواحل این منطقه بود، هدف حمله کماندوهای دریایی رژیم صهیونیستی قرار گرفت و نه تن از فعالان ترک طرفدار فلسطین کشته و ده‌ها نفر زخمی شدند و روابط دو طرف علی-الظاهر به مرحله قطع کامل رسید. البته خبر آشتی میان آنکارا - تل‌آویو بعد از پنج سال، در حالی فاش شد که بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران مسائل منطقه معتقدند اساساً قهری در میان نبوده است و این دو رژیم همواره و به خصوص با شروع تحولات سوریه از سال ۲۰۱۱ مناسبات امنیتی عمیقی با یکدیگر داشته‌اند. آگاهان مسائل سیاسی از مدت‌ها پیش ادعا داشتند اردوغان و نتانیاهو در بسیاری از موضوعات، هماهنگ عمل می‌کنند و پشت پرده با هم ارتباط دارند چرا که منافعشان اجازه نمی‌دهد در حالت قهر و دشمنی به سر ببرند.

انتشار گزارش چیلکات (۱۳۹۵/۰۴/۱۶ - ۲۰۱۶/۰۷/۰۶)

سرانجام بعد از هفت سال روز چهارشنبه شانزدهم تیرماه ۱۳۹۵ (برابر با ششم جولای ۲۰۱۶)، گزارش جان چیلکات درباره دخالت بریتانیا در جنگ عراق در دو میلیون و هفت صد هزار کلمه و در دوازده جلد قطور منتشر شد. گزارشی که براساس آن، دخالت بریتانیا در جنگ عراق قابل توجه نیست و این جنگ یک شکست بود. در گزارش فوق‌الذکر آمده: جنگ عراق پیش از راه‌های دیپلماتیک، آغاز شد. اطلاعات درباره سلاح‌های کشتار جمعی عراق، با قطعیتی مطرح شد که جنگ را توجیه می‌کرد، در حالیکه در زمان شروع جنگ و بعد از آن هرگز چنین اطلاعاتی وجود نداشت.

ائتلاف غربی - عبری - عربی در حمایت از تروریسم در اجلاس پاریس (۱۳۹۵/۰۴/۱۹ - ۲۰۱۶/۰۷/۰۹)

روز شنبه ۱۹ تیر ۱۳۹۵ (برابر با نهم جولای ۲۰۱۵)، اجلاس سالانه گروهک تروریستی منافقین در پاریس برگزار شد. حضور ترکی الفیصل شاهزاده پرنفوذ سعودی و رئیس سابق دستگاه اطلاعاتی عربستان در این کنفرانس، دارای معانی و پیام‌های روشنی برای جمهوری اسلامی ایران بود.

هرچند اجلاس منافقین همه ساله برگزار می‌شود و معاندین و مخالفین جمهوری اسلامی ایران در این اجلاس سعی در زنده نگه‌داشتن نام خود برای جذب حمایت‌های مالی برخی کشورها دارند، اما اجلاس اخیر به جهت حمایت صریح و بی‌پرده عربستان سعودی از منافقین بسیار متمایز و قابل تأمل بود. اگرچه در سال‌های گذشته با دیدارهای مختلف میان سران منافقین و برخی مقامات سعودی، مسئله حمایت مالی عربستان از منافقین کاملاً اثبات شده بود اما چنین حمایت صریح ترکی فیصل از منافقین مسئله‌ای بود که تا حدودی توجه کشورهای منطقه و حتی اروپایی را جلب نمود. الفیصل در سخنرانی خود در این کنفرانس به منافقین وعده پیروزی علیه جمهوری اسلامی را داد و مدعی شد تهران در مسائل کشورهای عربی دخالت می‌کند اما ریاض مانع این دخالت خواهد شد. وی همچنین از مسعود رجوی سرکرده این گروهک تروریستی به عنوان «مرحوم مسعود رجوی» یاد کرد.

این در حالیست که در سال ۲۰۱۲ سندی محرمانه از مکاتبات میان حکام عربستان افشا شد که در آن اعلام شده بود عربستان سعودی معتقد است که منافقین از جایگاه مردمی در ایران برخوردار نیستند، دیگر برای اجرای عملیات تأثیرگذار در ایران قابلیت اجرایی خود را از دست داده‌اند و به دلیل بالا رفتن سن اعضاء این گروهک، دیگر امیدی به آنان نیست.

کودتای ترکیه (۱۳۹۵/۰۴/۲۵ - ۲۰۱۶/۰۷/۱۵)

در شامگاه ۲۵ تیر ۱۳۹۵ (۱۵ و ۱۶ جولای ۲۰۱۶) گروهی از نظامیان ترکیه در تلاشی نافرجام برای سرنگونی اردوغان دست به کودتا زدند. طی این کودتا، ارتش ترکیه جت‌های جنگی را در آسمان استانبول و آنکارا به پرواز درآورد و پل‌های بسفر و سلطان محمد فاتح را در استانبول مسدود کرد. آنها در تلویزیون دولتی ترکیه نیز اعلام کردند ارتش برای حفظ دموکراسی و حقوق بشر در ترکیه، اداره امور را به دست گرفته است. حکومت ترکیه برای مبارزه با کودتاگران از پلیس درخواست کمک کرد. ساعاتی پس از آغاز درگیری‌ها، دولت ترکیه اعلام کرد کنترل کشور را به دست گرفته و نظامیان کودتاگر را بازداشت کرده است. اردوغان بلافاصله کودتا را به فتح الله گولن (مخالف مقیم آمریکا) ارتباط داد و از آمریکا خواست او را به ترکیه مسترد کند. اما فتح الله گولن هرگونه ارتباط با کودتا را رد کرد؛ آمریکا هم حاضر نشد او را به ترکیه باز پس گرداند. متعاقب این ماجرا دولت اردوغان قریب به صد هزار نفر را از دستگاه‌های دولتی اخراج و هزاران نفر را به اتهام همدستی یا همفکری با کودتاچیان زندانی کرده است.

■ مرداد

تشکیل شورای عالی سیاسی در یمن (۱۳۹۵/۰۵/۲۳ - ۲۰۱۶/۰۸/۱۳)

روز شنبه (۲۳/۵/۱۳۹۵)، پارلمان یمن برای اولین بار از زمان آغاز تهاجم نظامی عربستان، به دعوت جنبش انصارالله و کنگره خلق یمن در صنعا تشکیل جلسه داد و طرح تشکیل «شورای عالی سیاسی» را تصویب کرد؛ در همین جلسه نیز «صالح الصماد» به‌عنوان رئیس و «قاسم لبوزه» به‌عنوان نایب رئیس شورای عالی سیاسی انتخاب شدند. صالح الصماد، رئیس شورای عالی سیاسی، به طور رسمی کاخ ریاست جمهوری را از «محمد الحوثی»، رئیس کمیته انقلابی حوثی‌ها، تحویل گرفت و به آنجا منتقل شد.

پرواز جنگنده‌های روسی از پایگاه نوژه همدان (۱۳۹۵/۰۵/۲۶ - ۲۰۱۶/۰۸/۱۶)

روز ۲۶ مرداد ۱۳۹۵ خبر مهمی منتشر شد مبنی بر این که بمبافکن‌های غول پیکر نیروی هوایی ارتش روسیه به همراه شماری از جنگنده‌های رهگیری این کشور در پایگاه هوایی نوژه همدان مستقر شده‌اند و از این پایگاه حملاتی را علیه مواضع نیروهای تروریستی در سوریه صورت داده‌اند؛ کارشناسان معتقدند استفاده از این پایگاه، بیش از این که یک نیاز نظامی را تأمین کند یک نشانه سیاسی - استراتژیک مهم است که این پیام را برای پدیدآورندگان و حامیان تروریسم در

منطقه دارد که به واسطه نقش خطیر و بی‌بدیل بازیگری و تعیین‌کنندگی ایران در حل بحران‌های منطقه‌ای، معادلات و محاسباتشان در ترسیم نقشه آینده غرب آسیا بر هم خورده است.

■ شهریور

تهاجم نظامی ترکیه به خاک سوریه (۱۳۹۵/۰۶/۰۳ - ۲۰۱۶/۰۸/۲۴)

ارتش ترکیه روز چهارشنبه سوم شهریور ۱۳۹۵ برای نخستین بار از زمان شروع بحران پنج ساله سوریه، به بهانه مبارزه با تروریسم و شورشیان گُرد وابسته به «پ.ک.ک» به شمال سوریه وارد شد و در اقدامی مشکوک، شهر جرابلس را به اشغال خود درآورد. رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه در آن روز طی سخنانی در پارلمان این کشور اعلام کرد عملیات «سپر فرات» ارتش ترکیه در شمال سوریه در پی از بین بردن خطرات ناشی از فعالیت‌های داعش و حزب اتحاد دموکراتیک است. به دنبال سخنان اردوغان، تانک‌های ارتش ترکیه به منطقه جرابلس واقع در استان حلب سوریه وارد شدند. اردوغان درباره این اقدام گفت صبر کشورش دیگر در برابر حملات تروریستی که از داخل خاک سوریه مدیریت می‌شود سر آمده است؛ ترکیه در این تجاوز آشکار ۲۵۰ کماندو را به همراه بیش از ۱۰۰۰ شبه نظامی از هفت گروه عضو ارتش آزاد، وارد خاک سوریه کرد؛ نیت واقعی ترکیه این است که فاصله‌ای منطقی میان کانتون عفرین با دو کانتون کردنشین دیگر یعنی جزیره و کوبانی ایجاد نماید تا از تشکیل کشور مستقل کردی در سوریه جلوگیری کند که البته می‌توان گفت با جایگزینی ارتش آزاد به جای داعش در این مناطق توانسته این ایده را تا اندازه‌ای عملی سازد.

کنگره بین‌المللی ضد وهابیت اهل تسنن در چین (۱۳۹۵/۰۶/۰۴ - ۲۰۱۶/۰۸/۲۷)

از چهارم تا ششم شهریور ۱۳۹۵ همایش بین‌المللی با عنوان «اهل سنت چه کسانی هستند؟» به میزبانی گروزی پایتخت چین برگزار شد. این کنفرانس سه روزه با هدف شناسایی و معرفی هویت اهل سنت و جماعت و با حضور شمار زیادی از علماء و اندیشمندان ارشد اهل سنت جهان اسلام از مصر، سوریه، اردن، سودان و اروپا برگزار شد. از جمله چهره‌های برجسته شرکت‌کننده در این کنفرانس می‌توان به «احمد الطیب» شیخ الازهر مصر، «شیخ شوقی علام» مفتی اهل سنت مصر، «شیخ اسامه الزهری» مشاور رئیس‌جمهور و معاون کمیسیون دینی پارلمان مصر، «شیخ علی جمعه» مفتی سابق مصر و «شیخ عبدالفتاح البزم» مفتی دمشق اشاره نمود.

مهمترین نتیجه این کنفرانس، خروج وهابیت از دایره اهل سنت بود؛ چرا که در بیانیه پایانی اعلام شد: «اهل سنت و جماعت در اعتقاد و مذاهب کلامی اشاعره و ماتریدیه، و پیروان مذاهب چهارگانه اهل سنت در فقه (حنبلی، حنفی، شافعی و مالکی) و اهل تصوف هستند». همچنین بر این نکته تأکید شد: «این کنفرانس، نقطه عطف مهم و ضروری برای اصلاح انحراف شدید و خطرناکی است که مفهوم اهل سنت و جماعت را در پی تلاش‌های افراطیون برای ربودن این لقب و محدود کردن آن به خود و اخراج شایستگان از آن به کار می‌گیرد». این بند اشاره واضحی به گروه‌های تکفیری وهابی دارد که حکومت آل سعود از آنها حمایت می‌کنند. منحصر کردن اهل سنت و جماعت در سه گروه "صوفیه، ماتریدیه و اشعریه" و به شمار نیاوردن سلفی‌ها و سایر فرقه‌های افراطی در همایش چین، خشم سعودی‌های وهابی را برانگیخت.

هنوز چیزی از اختتامیه این کنفرانس نگذشته بود (۱۳۹۵/۶/۶ برابر با ۲۷ آگوست ۲۰۱۶) که هجده رسانه‌ای آل سعود با حمایت مؤسسه‌های دینی و سیاسی این رژیم آغاز شد؛ عالی‌ترین نهاد وهابیون که به هیئت کبار علمای سعودی معروف است، با ابراز خشم شدید از این کنفرانس در بیانیه‌ای آن را در چارچوب شعله‌ور کردن آتش تعصب و درگیری میان فرقه‌های اسلامی قلمداد کرد. محمد آل‌الشیخ از خاندان شیخ محمدبن عبدالوهاب، مؤسس فرقه جعلی وهابیت با حمله به این کنفرانس و شرکت‌کنندگان آن به‌ویژه شیخ‌الازهر در توثیقی نوشت: «مشارکت شیخ‌الازهر در کنفرانس گروزی که پادشاهی سعودی را از عناوین اهل سنت کنار گذاشت، این مسئله را بر ما ضروری می‌کند تا در تعامل خود با مصر تغییر ایجاد کنیم، وطن برای ما مهم‌تر است، مصر السیسی باید ویران شود».

آنچه خشم علمای رسمی و غیررسمی سعودی و هم‌پیمانان آنها از جمله شیخ یوسف قرضاوی را بیشتر کرد؛ عدم دعوت از آنها برای مشارکت در این کنفرانس بود. این کنگره که با نظارت رمضان قدیروف رئیس‌جمهور چین برگزار شد، اهل سنت و جماعت را از نظر اعتقادی منحصر به اشعری‌ها و ماتریدی‌ها و از نظر علم و اخلاق و تزکیه به اهل مذاهب اربعه در فقه و اهل تصوف منحصر دانست و مخالفان این گروه‌ها را خارج از دایره اهل سنت و جماعت اعلام کرد.

خلع رئیس‌جمهور برزیل با رای مجلس سنای این کشور (۱۳۹۵/۰۶/۱۰ - ۲۰۱۶/۰۸/۳۱)

۳۱ آگوست ۲۰۱۶ (۱۰ شهریور ۱۳۹۵) با رای مجلس سنای برزیل، دیلما روسف، اولین رئیس‌جمهور زن این کشور به اتهام سوء استفاده غیرقانونی از بودجه ملی از ریاست جمهوری برکنار شد. با برکناری روسف، به ۱۳ سال حکومت چپ‌گراها در برزیل پایان داده شد. روسف متهم بود که در آستانه برگزاری انتخابات عمومی سال ۲۰۱۴، هزینه‌های دولت را در راستای فعالیت تبلیغاتی خود افزایش داده و آمار دولتی را دستکاری کرده است. با برکناری روسف، میشل تمر، معاون وی پست ریاست جمهوری را تا پایان سال ۲۰۱۸ در اختیار گرفت.

آزمایشات هسته‌ای و موشکی کره شمالی (۱۳۹۵/۰۶/۱۹ - ۲۰۱۶/۰۹/۰۹)

۱۹ شهریور ۱۳۹۵ دولت کره شمالی تایید کرد که پنجمین و بزرگترین آزمایش هسته‌ای خود را انجام داده است. بنا بر اعلام دولت کره شمالی، این آزمایش هسته‌ای نشان داد که این کشور توان سوار کردن کلاهک هسته‌ای بر روی موشک را دارد. در پی این اقدام کره شمالی، وزارت خارجه چین با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: علیرغم اعتراض‌های جامعه جهانی، «پیونگ یانگ» بار دیگر به انجام آزمایش هسته‌ای اقدام کرد و دولت چین مخالفت شدید خود را با این اقدام اعلام می‌کند. «باراک اوباما» رئیس‌جمهور آمریکا درباره عواقب جدی این اقدام پیونگ یانگ به سران این کشور هشدار داد و در تماس تلفنی با «شینزو آبه» نخست‌وزیر ژاپن بر لزوم تشدید تحریم‌های بیشتر علیه کره شمالی تاکید کرد. فرانسه از شورای امنیت سازمان ملل متحد خواست با صدور قطعنامه‌ای به این آزمایش واکنش سختی نشان دهد. آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای هم آزمایش موشک هسته‌ای کره شمالی را عمیقاً نگران‌کننده توصیف کرد.

رأی پارلمان عراق به عدم تجزیه استان نینوا (۱۳۹۵/۰۷/۰۵ - ۲۰۱۶/۰۹/۲۶)

روز دوشنبه پنجم مهرماه پارلمان عراق با اکثریت آراء به عدم تجزیه استان نینوا رأی داد و اعلام کرد: پارلمان اعلام می‌کند که استان نینوا یک استان عراقی با مرزهای اداری همانند قبل از ۲۰۰۳ باقی خواهد ماند و هر تغییری در مرزها مخالف با قانون اساسی و باطل است و سرنوشت این استان را باید مردم آن، پس از آزادی از دست داعش رقم بزنند. پیش از این ۱۰۰ تن از نمایندگان مجلس با امضاء نامه‌ای خواستار تصویب عدم تجزیه استان نینوا در پارلمان شده بودند. در همین زمینه حیدرالعبادی در دیدار با اوباما در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل، در مورد حضور یا عدم حضور نیروهای پیشمرگه در عملیات آزادسازی موصل، حضور نیروهای پیشمرگه را منوط به شرط فرمانبرداری از فرماندهی کل نیروهای مسلح و عدم ورود به مرکز موصل پذیرفت و اوباما نیز با پذیرش این امر، به اربیل اطلاع داد که باید از شروط حیدرالعبادی تبعیت کند.

مرگ شیمون پرز ، جلااد قانا (۱۳۹۵/۰۷/۰۷ - ۲۰۱۶/۰۹/۲۸)

روز چهارشنبه هفتم مهرماه ۱۳۹۵ شیمون پرز رئیس پیشین رژیم صهیونیستی - معروف به جلااد قانا - در سن ۹۳ سالگی در تل‌آویو مرد. او در پی سخته و خونریزی شدید مغزی به بیمارستان منتقل شده بود که صبح چهارشنبه در همانجا مُرد. طی دو دوره نخست وزیری، دو دوره وزارت جنگ و یک دوره ریاست رژیم شیمون پرز بر رژیم صهیونیستی، جنایات بسیار و جنگ‌های بزرگ اسرائیل با اعراب و فلسطینیان رخ داد که در آن هزاران تن کشته شدند. از مهم‌ترین جنایاتی که پرز در حق لبنانی‌ها انجام داد کشتار آن‌ها در جنوب لبنان در آوریل ۱۹۹۶ است. در ۱۱ آوریل ۱۹۹۶ حمله گسترده رژیم صهیونیستی به لبنان با عنوان "خوشه‌های خشم" با دستور پرز آغاز شد که هدف از آن پایان دادن به مقاومت در لبنان بود که با بمباران شدید شهرهای این کشور از جمله بیروت آغاز شد. روز هجدهم همان ماه صدها لبنانی که بیشتر آن‌ها زن و کودک بودند به مرکزی تحت نظارت صلح‌بانان سازمان ملل در روستای قانا پناه بردند که بنا به دستور پرز، این مرکز آوارگان نیز هدف حملات رژیم صهیونیستی قرار گرفت و ظرف چند ساعت، دست‌کم ۲۵۰ تن کشته و زخمی شدند.

محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در مراسم تدفین شیمون پرز شرکت کرد. این اقدام واکنش تند و خشم گسترده مردم و گروه‌های مختلف فلسطینی را در پی داشت؛ جنبش‌های جهاد اسلامی، حماس، جبهه خلق برای آزادی فلسطین، حزب الشعب و حتی گروه‌های فلسطینی وابسته به عباس در سازمان آزادی‌بخش فلسطین این عمل محمود عباس را لکه ننگ و بی‌حرمتی به خون شهدا توصیف کردند.

سفر مسعود بارزانی به بغداد بعد از پنج سال (۱۳۹۵/۰۷/۰۸ - ۲۰۱۶/۰۹/۲۹)

روز پنجشنبه هشتم مهر ۱۳۹۵ مسعود بارزانی رهبر حزب دمکرات کردستان عراق بعد از پنج سال به بغداد پایتخت عراق سفر کرد. او در صدر هیأتی سیاسی متشکل از اعضای چهار حزب دموکرات (پارتی)، اتحادیه میهنی (یکیتی)، حزب

سوسیال دموکرات و اتحاد اسلامی کردستان عراق سفری دو روزه به بغداد داشت که در پایان این سفر به خبرنگاران گفت بر سر تمامی موضوعات مهم با حیدرالعبادی توافق نظر وجود دارد و اینک اولویت اصلی نابودی داعش است.

جنایت جنگی ائتلاف سعودی در صنعا (۱۳۹۵/۰۷/۱۷ - ۲۰۱۶/۱۰/۰۸)

روز شنبه هفدهم مهر، هواپیماهای سعودی یک مراسم عزا در شهر صنعا را به شدت هدف حملات خود قرار دادند که منجر به کشته و زخمی شدن بیش از ۹۰۰ نفر شد. ابعاد جنایت سعودی‌ها در این بمباران به حدی فجیع بود که سازمان ملل هم به این جنایت واکنش نشان داد؛ تعدادی از مقامات صنعا نیز در میان کشته شدگان این تهاجم بودند؛ پس از بمباران وحشیانه مراسم عزاداری صنعا، کاخ سفید با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که «بازبینی فوری» از حمایت واشنگتن از عربستان در یمن را آغاز کرده است؛ ملک سلمان بن عبدالعزیز پادشاه سعودی نیز دستور داد تا مجروحان این حادثه برای مداوا به خارج از یمن منتقل شوند؛ البته در دستور پادشاه سعودی مشخص نشده بود که سعودی‌ها چگونه می‌توانند مجروحان را از صنعا خارج کنند.

تکذیب ارتباط رژیم صهیونیستی و قوم یهود با قبه‌الصخره در بیت المقدس، در سازمان علمی، فرهنگی و تربیتی ملل متحد (یونسکو) (۱۳۹۵/۰۷/۲۳ - ۲۰۱۶/۱۰/۱۴)

روز ۲۳ مهر ۱۳۹۵ سازمان علمی، فرهنگی و تربیتی ملل متحد (یونسکو)، طرحی را به تصویب رساند که در آن بر خلاف ادعای رژیم صهیونیستی، هرگونه ارتباط میان قوم یهود با قبه‌الصخره در بیت المقدس تکذیب شد. این طرح با رأی مثبت بیست و چهار کشور به تصویب رسید اما شش کشور از جمله آمریکا و انگلیس به آن رأی منفی دادند ضمن اینکه بیست و شش کشور نیز از رأی دادن به آن خودداری کردند.

آغاز عملیات آزادسازی موصل (۱۳۹۵/۰۷/۲۶ - ۲۰۱۶/۱۰/۱۷)

حیدر العبادی نخست وزیر عراق سحرگاه دوشنبه ۲۶ مهر ۱۳۹۵ (برابر با ۱۷ اکتبر ۲۰۱۶)، فرمان حمله به شهر موصل را برای آزادسازی این شهر از سد نیروهای داعش صادر کرد. عملیات آزادسازی موصل با عنوان "قادمون یا نینوا" (نینوا ما داریم می‌آئیم) آغاز شد. در این عملیات که عراقی‌ها از آن به عنوان «مادر جنگ‌ها» یاد می‌کنند، ۳۰ هزار نیروی عراقی شامل ارتش، الحشد الشعبی، پیشمرگه، پلیس اتحادیه، نیروهای عشایری و محلی و یگان‌های نیروهای سازمان مبارزه با تروریسم حضور دارند. شهر موصل در شمال عراق و در ساحل غربی رود دجله قرار دارد که از سال ۲۰۱۴ به اشغال نیروهای داعش در آمد. گروه تکفیری تروریستی داعش موصل را مرکز خود در عراق نامیده بود.

هرچند عملیات بازپس‌گیری موصل همچنان ادامه دارد، اما در واپسین روزهای اسفند ماه ۱۳۹۵ این شهر استراتژیک در آستانه آزادی کامل قرار گرفته است.

■ آبان

عضویت عربستان سعودی در شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد (۱۳۹۵/۰۸/۰۷ - ۲۰۱۶/۱۰/۲۸)

روز جمعه (۷/۸/۱۳۹۵) عربستان سعودی باز هم برای عضویت در شورای حقوق بشر سازمان ملل انتخاب شد. عربستان در حالی عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل شد که همین سازمان در خردادماه گذشته ائتلاف جنگی ضد یمن به رهبری عربستان را مسئول ۶۰ درصد از مرگ و میرها و صدماتی دانست که در سال ۲۰۱۵ به کودکان یمنی وارد شده و نام ریاض در فهرست سیاه ناقضان حقوق کودک ثبت شد (هرچند سازمان ملل تنها چند روز بعد، نام ریاض را از فهرست سیاه خود حذف کرد).

انتخاب رئیس جمهور لبنان پس از دو سال (۱۳۹۵/۰۸/۱۰ - ۲۰۱۶/۱۰/۳۱)

سرانجام بعد از آن که به مدت دو سال و نیم کشور لبنان بدون رئیس جمهور بود، روز دهم آبان ۱۳۹۵، مجلس لبنان به ریاست جمهوری میشل عون رأی داد. بر اساس آخرین رایزنی‌ها میان گروه‌های سیاسی توافق شد که ژنرال عون سیزدهمین رئیس جمهور لبنان شود. میشل سلیمان رئیس جمهور قبلی لبنان در ماه مه سال ۲۰۱۴ در پایان دوره ریاست جمهوری‌اش از این مقام کنار رفت و جنبش آینده (جریان المستقبل) مخالف ریاست جمهوری آقای عون بود. این موضوع فضای سیاسی لبنان را با یک بن‌بست سیاسی مواجه کرده بود. اما سرانجام ورق برگشت و سعد حریری که از سران ائتلاف ۱۴ مارس است، با ریاست جمهوری آقای عون موافقت کرد. حزب‌الله لبنان نیز از نامزدی میشل عون حمایت می‌کرد. رئیس جمهور ۸۱ ساله لبنان یک مسیحی مارونی است.

بلا تکلیفی سیاسی در دو سال و نیم گذشته حکومت لبنان را فلج کرده بود مخصوصاً در شرایطی که جنگ داخلی پنج ساله در همسایگی لبنان، سیل مهاجران سوری را به سوی این کشور سرازیر کرده است.

رزمایش همزمان ناتو و روسیه در بالکان (۱۳۹۵/۰۸/۱۲ - ۲۰۱۶/۱۱/۰۲)

در حالیکه سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) رزمایشی را در مونته نگرو برگزار کرد، روسیه نیز رزمایش مشترک با صربستان و بلاروس را تحت عنوان «برادری اسلونیایی ۲۰۱۶» در قلمرو صربستان که در همسایگی مونته نگرو در بالکان قرار دارد را روز چهارشنبه ۱۳۹۵/۸/۱۲ (۲۰۱۶/۱۱/۲) به نمایش گذاشت. هدف از این رزمایش تقویت و بهبود قابلیت‌های عملیاتی برای برطرف کردن وظایف تاکتیکی و انجام عملیات ضد تروریستی در محیط‌های چند ملیتی اعلام شد. در این رزمایش نظامی ۲۱۲ نفر از نیروهای روسیه، ۵۶ سرباز بلاروس و ۴۵۰ نیرو از نیروهای مسلح ارتش صربستان شرکت دارند که در مناطق مختلف صربستان تمرینات از قبل برنامه ریزی شده را در زمین و هوا انجام می‌دهند.

خلبانان نیروهای روسیه و صربستان با هواپیماهای جنگی میگ ۲۹ و بالگرد Mi-۸ و Mi-۱۷ نیز در این رزمایش تمرین‌های مشترکی را انجام می‌دهند. بنا بر اعلام وزارت دفاع روسیه، در این رزمایش، ۱۵۰ چترپاز، ۵۰ عضو نیروی هوایی و ۳ هواپیمای باری از روسیه و همچنین شماری از سربازان صربستان و بلاروس (که بخشی از کشور یوگسلاوی سابق بوده و در سال ۲۰۰۶ از یکدیگر جدا شدند)، مشارکت داشتند.

گفته می شود رزمایش ۵ روزه‌ی ناتو نیز با هدف به اصطلاح آمادگی برای مقابله با حملات شیمیایی و همچنین سیل بوده است. در این رزمایش هفت کشور عضو ناتو و ۱۰ کشور متحد این ائتلاف نظامی مشارکت داشتند. در حالیکه صربستان همچنان به مسکو نزدیکتر می شود، ناتو کشور کوچک و ۷۰۰ هزار نفری مونته نگرو را برای پیوستن به این ائتلاف نظامی اروپا همراه کرد. اقدامی که خشم مقامات کرملین را برانگیخت.^۱ ناتو از حدود دو سال پیش و در پی پیوستن شبهجزیره کریمه به فدراسیون روسیه، تمامی روابط خود را با مسکو به حال تعلیق درآورد. آمریکا و ناتو امسال چندین سامانه موشکی را در پایگاههای نظامی در شرق اروپا مستقر کرده‌اند که این موضوع اعتراض شدید مسکو را به دنبال داشته است.^۲

انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا (۱۳۹۵/۰۸/۱۸ - ۲۰۱۶/۱۱/۰۸)

انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، هشتم نوامبر ۲۰۱۶ (۱۸ آبان ۱۳۹۵) برگزار شد. در این انتخابات دونالد ترامپ نامزد جمهوری خواهان با شهرت ویژه‌اش در برخورد با زنان، در برابر هیلاری کلینتون نامزد دمکرات‌ها و نخستین نامزد زن برای تصدی این پست، قرار گرفت و برخلاف همه پیش‌بینی‌ها به عنوان رئیس جمهور جدید ایالات متحده انتخاب شد. نارضایتی مردم از عملکرد داخلی و بین‌المللی دولت اوباما، ویژگی‌های خاص ترامپ و ضعف بیش از حد رقیب او از جمله دلایل رقم خوردن نتیجه انتخابات به نفع نامزد جمهوری خواهان ذکر شده است. در عرصه بین‌المللی با توجه به رویکردهای نوین ترامپ درباره مسائل داخلی آمریکا، رابطه با روسیه، چین، متحدان آمریکا، و ... کمتر کشوری خواستار انتخاب ترامپ بود؛ اما کیسینجر، وزیر خارجه سابق آمریکا می گوید اعتبار زیادی برای تحلیل ترامپ قائل است؛ زیرا او استراتژی خود را بر مبنای تحلیل شرایط موجود آمریکا تعریف کرد و آن استراتژی را علیه رهبران حزب خود و سپس نامزد رقیب بکار گرفت و بر آنها غالب شد. کیسینجر می گوید باید دید ترامپ این مهارت را چگونه در عرصه بین‌الملل به کار می گیرد.^۳

توافق صلح دولت کلمبیا و شورشیان فارک (۱۳۹۵/۰۸/۲۳ - ۲۰۱۶/۱۱/۱۳)

پس از چهار سال مذاکره، نیروهای انقلابی مسلح کلمبیا موسوم به «فارک» ۱۳ نوامبر ۲۰۱۶ (۲۳ آبان ۱۳۹۵) اعلام کردند با دولت به توافق رسیده‌اند. بر اساس این پیمان که سه هفته بعد به تایید کنگره کلمبیا رسید، شورشیان فارک با کنار گذاشتن سلاح اجازه می‌یابند وارد عرصه سیاسی شوند. در واقع این توافق موجودیت فارک را از «یک گروه تروریستی به یک حزب سیاسی تبدیل می‌کند. به گفته رئیس‌جمهور کلمبیا دولت اکنون می‌تواند فرآیندی را آغاز کند که با خروج شبه نظامیان فارک از اردوگاه‌های جنگلی و خلع سلاح آنها همراه خواهد بود. رئیس‌گروه فارک هم این توافق را «پایانی قطعی» برای جنگ داخلی ۵۰ ساله با ۲۶۰ هزار کشته، عنوان کرد.^۴

۱ - گفته می شود روسیه پیشتر به صربستان درباره پیوستن به ناتو و اتحادیه اروپا هشدار داده بود. باینحال، صربستان، یکی از شرکای ناتو محسوب شده و تمرینات نظامی مشترکی نیز با آن برگزار کرده است.

۲ - <http://www.snn.ir/print/556981>

۳ . فارس نیوز، به نقل از سی بی اس ۱۳۹۵/۹/۲۸

۴ . شبکه خبر، ۱۳۹۵/۹/۱۱

مرگبارترین حادثه ریلی ایران (۱۳۹۵/۰۹/۰۵ - ۲۰۱۶/۱۱/۲۵)

برخورد قطار در محور سمنان - دامغان که ۵ آذرماه امسال رخ داد، یکی از مرگبارترین حوادث ریلی ایران پس از حادثه نیشابور به شمار می‌رود. دو قطار مسافربری در حوالی «ایستگاه هفت‌خون» در محور سمنان - دامغان با یکدیگر برخورد کردند. در این حادثه که در ساعت ۷:۲۲ صبح به وقوع پیوست، قطار سمنان - مشهد از پشت به قطار تبریز - مشهد که در همان ریل متوقف بود، برخورد کرد. در پی برخورد دو قطار، چهار واگن از ریل خارج و پنج واگن نیز دچار حریق شد. در این حادثه ۴۷ نفر از هموطنانمان کشته و ۱۰۳ نفر نیز مصدوم شدند. علت این حادثه خطای انسانی بود.

درگذشت فیدل کاسترو (۱۳۹۵/۰۹/۰۵ - ۲۰۱۶/۱۱/۲۵)

«فیدل آلخاندرو کاسترو روث» رهبر انقلاب کوبا، ۲۵ نوامبر ۲۰۱۶ (۵ آذر ۱۳۹۵) در سن ۹۰ سالگی درگذشت. کاسترو رهبر انقلاب کوبا و نخست‌وزیر این کشور از سال ۱۹۵۹ تا ۱۹۷۶ بود. کاسترو همچنین از سال ۱۹۷۶ تا ۲۰۰۸ ریاست جمهوری کوبا را بر عهده داشت و در سال ۲۰۰۸ این مسئولیت را به برادرش رائل واگذار کرد. کاسترو نماد مبارزه با امپریالیسم در جهان به ویژه در آمریکای لاتین بود؛ از این رو ایالات متحده آمریکا تلاش‌های زیادی بکار گرفت تا وی را سرنگون نماید. حتی در یک مورد حمله نظامی مخالفان کاسترو را به خلیج خوک‌ها ساماندهی و حمایت کرد که البته با شکست مواجه شد.

سی و هفتمین نشست شورای همکاری خلیج فارس و یاوه‌گویی‌های نخست وزیر انگلیس درباره ایران (۱۳۹۵/۰۹/۱۷)

– (۲۰۱۶/۱۲/۰۷)

ترزا می، نخست وزیر انگلیس که در سی و هفتمین نشست سران شورای همکاری خلیج فارس در منامه بحرین شرکت کرده بود، مواضع بسیار تندی علیه جمهوری اسلامی ایران گرفت. می در سخنرانی خود در اختتامیه این اجلاس (۱۳۹۵/۹/۱۷)، ایران را تهدیدی آشکار برای منطقه خلیج فارس خواند و گفت: ما به دنبال شراکت استراتژیک با هم-پیمانانمان در شورای همکاری خلیج فارس هستیم تا با تهدیدات جدی ایران در منطقه رویارویی کنیم؛ نخست وزیر انگلیس افزود: همکاری استراتژیک با شورای همکاری خلیج فارس برای لندن بسیار حائز اهمیت است و ما تمام تلاش خود را برای ارتقاء آن به کار می‌گیریم.

انگلیس پس از چهار دهه غیبت بار دیگر به صورت رسمی به خلیج فارس بازگشته است. این بازگشت پس از آن صورت گرفت که به طور رسمی پایگاه بزرگ نیروی دریایی انگلیس در بحرین افتتاح شد. این پایگاه اولین مقر نظامی بریتانیا در منطقه خلیج فارس در ۴۰ سال اخیر محسوب می‌شود. ترزا می سعی دارد کشورهای تحت‌الحمایه سابق انگلیس را به نوعی جایگزین اتحادیه اروپا کند. به همین دلیل او در سفر اخیر خود به بحرین در نشست شورای همکاری خلیج فارس اعلام کرد ما به دنبال تقویت هرچه بیشتر روابط اقتصادی خود با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس هستیم و می‌خواهیم لندن را به پایتخت سرمایه‌گذاری اسلامی بدل کنیم.

آزادی شهر استراتژیک حلب (۱۳۹۵/۰۹/۲۲ - ۲۰۱۶/۱۲/۱۲)

پس از قریب به چهار سال مبارزه و مقاومت، سرانجام در شامگاه دوشنبه ۲۲ آذر ۱۳۹۵، تمامی شهر حلب از چنگال تروریست‌ها آزاد شد و این شهر استراتژیک به دامن حاکمیت ملی سوریه برگشت؛ شهری که به نماد اتحاد و وحدت سوریه‌ها و حتی همه مردم منطقه علیه تروریسم تبدیل شده است.

حلب، یکی از قدیمی‌ترین شهرهای دنیا و بعد از دمشق، مهم‌ترین شهر و قطب صنعت و اقتصاد سوریه است که از تابستان سال ۲۰۱۲ به اشغال گروه‌های تروریستی - تکفیری درآمد. بخش مهمی از تروریست‌های تکفیری تحت عنوان ارتش شام یا ارتش فتح که در واقع همان جبهه النصره هستند در حلب بودند.

عملیات آزادسازی حلب در ۱۲ بهمن سال ۹۴ کلید خورد و از ۲۷ تیرماه سالجاری قوای دولتی سوریه، تحت پشتیبانی هوایی شدید جنگنده‌های روسیه، مناطق تحت تصرف گروه‌های معارض را در حلب به محاصره خود درآوردند.

عملیات نهایی آزادسازی محله‌های شرقی حلب نیز از یکشنبه ۳۰ آبان ۱۳۹۵ (برابر با ۲۰ نوامبر ۲۰۱۶) آغاز شد؛ در واقع از عملیات آزادسازی حلب، به شدیدترین و خونین‌ترین نبرد از زمان آغاز درگیری‌ها (مارس ۲۰۱۱) میان ارتش سوریه و مخالفین مسلح دولت یاد می‌شود؛ کارشناسان مسائل منطقه حل بحران سوریه را در گرو حل بحران حلب می‌دانستند، چرا که همه بازیگران داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی و هم‌پیمانان و حامیان آنها در حلب حضور داشتند؛ لذا نبردهای حلب به مثابه یک نمونه کوچک از جنگ منطقه‌ای یا بین‌المللی بود.

حلب امتداد ترکیه و عراق و دریچه مناطق گردنشین و نقطه آغاز پیشروی به سوی شهر رقه، پایتخت خلافت خودخوانده داعش در سوریه است. اگر شورشیان موفق به تسخیر کامل این شهر و مناطق اطراف آن می‌شدند، می‌توانستند دولت مطبوع خویش را در شمال سوریه تأسیس کنند. مزارع الملاح و جاده راهبردی کاستلو - شاهراه حیاتی گروه‌های تروریستی - در حلب واقعند. کاستلو تنها برای گروه‌های تروریستی حائز اهمیت نیست، بلکه برای حامیان منطقه‌ای و بین‌المللی این گروه‌ها که نیازمند حفظ ارتباط مستمر خود با سرکردگان تروریست‌ها هستند، نیز حائز اهمیت است. پیروزی در حلب که نتیجه ائتلاف سوریه، ایران و روسیه بود، ناکامی بزرگی برای محور غربی - عربی حامی تروریست‌ها در سوریه به شمار می‌آید.

ترور سفیر روسیه در ترکیه (۱۳۹۵/۰۹/۲۹ - ۲۰۱۶/۱۲/۱۹)

«آندری کارلوف» سفیر روسیه در آنکارا، ۱۳۹۵/۹/۲۹ (۲۰۱۶/۱۲/۱۹) در حالی که در مراسم افتتاحیه نمایشگاه عکس «روسیه از نگاه ترک‌ها» سخنرانی می‌کرد، ترور شد. «مولود مرت آلتین‌تاش» پلیس جوان ترک که مسئولیت حفاظت از سفیر را بر عهده داشت، از پشت به وی شلیک کرده بود. ضارب پس از شلیک گلوله، شعارهایی درباره حلب سر داده بود، بر همین اساس بسیاری بر این باور هستند که این ترور انتقام گروه‌های شورشی سوریه از روسیه، به جهت نقش این کشور در معادلات سوریه بوده است. خشم بازیگران سیاسی داخلی و خارجی از بهبود روابط مسکو-آنکارا نیز از دیگر علل این رخداد عنوان شده است.

روسیه اولین رزمایش هوایی خود در سال ۲۰۱۷ را در منطقه کراسنودار واقع در جنوب شرق این کشور و نزدیک مرز اروپای شرقی برگزار کرده است. بالگردهای تهاجمی و پیشرفته ارتش روسیه در این رزمایش، ادوات زرهی شبیه‌سازی‌شده دشمن را

منهدم کردند. هواپیماهای روسیه نیز تانک‌ها و نفربرهای دشمن را شناسایی کردند و با موشک‌های غیرهدایت شونده هدف قرار دادند.

در این رزمایش بیش از ۲۰۰ نوع مختلف از تسلیحات ارتش روسیه از جمله توپ‌های جدید مورد استفاده قرار گرفتند. این در حالی است که آمریکا و ناتو امسال چندین سامانه موشکی را در پایگاه‌های نظامی در شرق اروپا مستقر کرده‌اند که اعتراض شدید مسکو را به دنبال داشت. روسیه گسترش حضور نظامی ناتو نزدیک مرزهایش را اقدامی تحریک‌آمیز دانسته و تأکید کرده است حضور گسترده نظامی در اروپا موازنه امنیتی این قاره را برهم می‌زند و تهدیدی برای صلح منطقه‌ای و بین‌المللی است. روابط مسکو و ناتو در سال ۲۰۱۴ در پی اختلاف نظر بر سر بحران اوکراین تیره شد.

۱۱ دی

محکومیت رژیم اشغالگر قدس در شورای امنیت سازمان ملل در تصویب قطعنامه علیه رژیم اشغالگر قدس

(۲۰۱۶/۱۲/۲۴ - ۱۳۹۵/۱۰/۰۴)

شورای امنیت سازمان ملل متحد روز چهارم دی ماه ۱۳۹۵ (۲۴ دسامبر ۲۰۱۶) پس از ۳۶ سال توانست بدون وتوی ایالات متحده آمریکا قطعنامه‌ای را در محکومیت رژیم صهیونیستی تصویب نماید. قطعنامه ۲۲۳۴ شورای امنیت که با ۱۴ رأی موافق در مقابل یک رأی «ممتنع» آمریکا تصویب شد، از رژیم اسرائیل خواسته شهرک‌سازی در سرزمین‌های اشغالی فلسطین (اراضی اشغال شده بعد از ۱۹۶۷) از جمله شرق بیت‌المقدس را بلافاصله و کاملاً متوقف کند. این برای اولین بار از ۳۶ سال گذشته به این سو است که آمریکا قطعنامه‌ای درباره شهرک‌سازی رژیم صهیونیستی را وتو نمی‌کند. بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی قطعنامه ۲۲۳۴ شورای امنیت را «شرم آور» توصیف و اعلام کرد تل‌آویو به این قطعنامه پایبند نخواهد ماند.

آغاز مذاکرات صلح سوریه در آستانه (۲۰۱۶/۱۲/۲۴ - ۱۳۹۵/۱۰/۰۴)

با همه اما و اگرها سرانجام نخستین دور مذاکرات صلح سوریه در آستانه صبح روز چهارم دی ماه (۲۳ ژانویه) آغاز شد. در این مذاکرات مقامات سوریه و نمایندگان گروه‌های مسلح مخالف در آستانه، پایتخت قزاقستان گردهم آمدند. این مذاکرات در پی آتش‌بس فراگیری که از دهم دی‌ماه با طراحی ایران، روسیه و ترکیه سه کشور پشتیبان مذاکرات آستانه برقرار شده و همچنان در اکثر مناطق برقرار است، برگزار می‌شود. مذاکرات آستانه تاکنون در سه دور برگزار شده و مقرر است دور چهارم آن در روزهای ۲۴ و ۲۵ اسفند ماه (۱۴ و ۱۵ ماه مارس) برگزار شود.

نخستین دور مذاکرات چند جانبه آستانه روزهای چهارم و پنجم بهمن ماه به ابتکار ایران، روسیه و ترکیه با حضور نمایندگان دولت و گروه‌های مسلح برگزار شد و برای اولین بار نمایندگان دولت قانونی سوریه رو در رو با نمایندگان معارضان مسلح مذاکره کردند.

نشست دوم روزهای ۲۷ و ۲۸ بهمن (۱۵ و ۱۶ فوریه) توسط هیئت‌های کارشناسی روسیه، ایران، ترکیه و نمایندگان سازمان ملل برگزار شد که در آن اجرای توافقی‌های مربوط به برقراری آتش‌بس، ساز و کار نظارت مؤثر بر آن و تدابیر اعتمادساز مورد بررسی قرار گرفت.

نشست سوم آستانه ۲۸ بهمن با حضور هیئت ایرانی به ریاست حسین جابری انصاری معاون عربی و آفریقای وزارت امور خارجه ایران، هیئت‌های روسیه، ترکیه، سازمان ملل، قزاقستان به عنوان میزبان، اردن و همچنین آمریکا به عنوان ناظر برگزار شد. موضوع اصلی نشست بحث آتش‌بس و راه‌های تثبیت آن بود.

از نگاه کارشناسان می‌توان نشست‌های آستانه را در حد خود موفق ارزیابی کرد، اما اگر به اختلافات دو طرف در ابعاد سیاسی نظر کنیم، معلوم می‌شود که دولت سوریه و معارضان برای دستیابی به آشتی، راه درازی در پیش دارند.

درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (۱۳۹۵/۱۰/۱۹ - ۲۰۱۷/۰۱/۰۸)

عصر روز یکشنبه ۱۳۹۵/۱۰/۱۹ آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی به دلیل عارضه قلبی به بیمارستان شهدای تجریش منتقل و کم‌تر از یک ساعت بعد، خبر درگذشت او تأیید شد. علت مرگ ایست قلبی اعلام شد.

او متولد سال ۱۳۱۳ در رفسنجان کرمان، اولین رئیس مجلس شورای اسلامی و چهارمین رئیس‌جمهور جمهوری اسلامی ایران بود. آیت‌الله هاشمی رفسنجانی از مؤسسان "جامعه روحانیت مبارز" در سال ۱۳۵۶ بود که بعد از پیروزی انقلاب، به مؤثرترین تشکل سیاسی روحانیون اصول‌گرا تبدیل شد و تا هنگام مرگ در آن عضویت داشت.

مرحوم هاشمی رفسنجانی در آستانه پیروزی انقلاب از طرف بنیان‌گذار جمهوری اسلامی به عضویت در "شورای انقلاب" برگزیده شد و تا زمان انحلال این شورا در ۱۳۵۹، از مؤثرترین اعضاء آن بود. هاشمی رفسنجانی در خرداد ۱۳۶۷، از سوی امام راحل به سمت "جانشین فرمانده کل قوا" منصوب شد. او در انتخابات سال ۱۳۶۸ به سمت ریاست جمهوری رسید و بعد از آن از سوی رهبر معظم انقلاب به ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب شد که تا زمان وفات ریاست این مجمع را بر عهده داشت.

مرحوم هاشمی رفسنجانی در دوران ریاست جمهوری، بازسازی اقتصاد ایران پس از جنگ با عراق را به عنوان اولویت اصلی دولت خود اعلام کرد.

«پلاسکو» غرق در آتش و اندوه (۱۳۹۵/۱۰/۳۰ - ۲۰۱۷/۰۱/۱۹)

ساعت ۷:۵۹ صبح پنجشنبه ۳۰ دی‌ماه، وقوع آتش‌سوزی در ساختمان پلاسکو به سامانه آتش‌نشانی شهر تهران اطلاع داده شد. طبق اعلام مراجع رسمی، ساختمان پلاسکو از طبقه هشتم به بالا دچار حریق شده بود. شدت حادثه به حدی بود که عبور و مرور در خیابان‌های اطراف را دچار مشکل و اختلال کرده و دود ناشی از حادثه، آسمان منطقه را هم فراگرفته بود.

حوالی ساعت ۱۱:۳۰ و در حالی که تعداد زیادی آتش‌نشان در داخل ساختمان در حال کنترل آتش بودند، همه ساختمان پلاسکو به طور عمودی درون خود فرو ریخت و به این ترتیب اولین ساختمان مدرن خاورمیانه به صورت کامل تخریب شد. بر اثر این حادثه ناگوار ۱۶ آتش‌نشان به شهادت رسیدند. عملیات آواربرداری پلاسکو ۹ روز طول کشید و طی آن ۱۹۰۰ کامیون حدود ۲۰ هزار تن خاک و نخاله را از محل خارج کردند. مراسم تشییع جان‌باختگان نیز صبح ۱۱ بهمن‌ماه از مصلی تهران آغاز شد و در میان ازدحام جمعیت در قطعه ۵۰ گلزار شهدای بهشت زهرا (س) به پایان رسید.

اعتراض چین به تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران (۱۳۹۵/۱۱/۱۵ - ۲۰۱۷/۰۲/۰۳)

برای نخستین بار از زمان آغاز به کار دونالد ترامپ در سمت ریاست ایالات متحده آمریکا، وزارت خزانه داری آمریکا، به بهانه آزمایش‌های موشکی جمهوری اسلامی ایران، تحریم‌های جدیدی علیه کشورمان اعمال کرد. براساس بیانیه‌ای که روز جمعه ۱۳۹۵/۱۱/۱۵ (۲۰۱۷/۲/۳) در وبسایت وزارت خزانه داری آمریکا منتشر شد، ۱۳ فرد و ۱۲ سازمان و شرکت به لیست تحریم‌های ایران اضافه شد.

بر اساس آن چه، آمریکا اعلام کرده است، افرادی که در فهرست تحریم‌های جدید قرار دارند، نمی‌توانند به سیستم مالی ایالات متحده دسترسی یافته یا با شرکت‌های آمریکایی معامله کنند.

واشنگتن این افراد و شرکت‌ها را هدف تحریم ثانویه قرار داده است یعنی شرکت‌ها و افراد خارج از آمریکا نیز نباید با آنها معامله کنند چرا که در لیست سیاه ایالات متحده قرار خواهند گرفت. در پی این اقدام آمریکا، دولت چین به طور رسمی به تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران اعتراض کرده است.

«لو کانگ»، سخنگوی وزارت امور خارجه چین، ضمن اعلام مراتب اعتراض پکن به واشنگتن، افزود که اعمال چنین تحریم‌هایی به خصوص هنگامی که موجب آسیب رساندن به منافع یک طرف ثالث می‌شود، کمکی به افزایش اعتماد متقابل نخواهد کرد. «لو» تاکید کرد که: «ما همواره مخالف اعمال تحریم‌های یک‌جانبه بوده‌ایم»^۱.

این تحریم‌ها با اینکه ایران را هدف قرار گرفته اما چندین "شرکت" و "شخص" چینی را هم در خود جای داده است.

تحریم‌شدگان براساس "قانون" از دسترسی به سیستم مالی آمریکا و معامله با شرکت‌های آمریکایی منع شده‌اند.

کنفرانس امنیتی مونیخ و طرح تشکیل ائتلاف عربی علیه ایران (۱۳۹۵/۱۱/۲۸ - ۲۰۱۷/۰۲/۱۶)

پس از روی کار آمدن ترامپ، اخبار جاری حکایت از اوج‌گیری فزاینده حمله‌های ایران‌ستیزانه و ایران‌هراسانه آمریکا، رژیم صهیونیستی، ترکیه، عربستان سعودی و برخی از کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس دارد. اوج تبلیغات، اظهارات و مواضع ضد ایرانی این کشورها در کنفرانس امنیتی مونیخ (۱۷ تا ۱۹ فوریه ۲۰۱۷ برابر با ۲۸ بهمن الی اول اسفند ۱۳۹۵) رخ نمود که در آن ابتدا مایک پنس معاون رئیس جمهور آمریکا، جمهوری اسلامی ایران را اصلی‌ترین حامی تروریسم در جهان خواند. اظهارات او در همان کنفرانس توسط عادل الجبیر، وزیر امور خارجه عربستان سعودی کلمه به کلمه تکرار شد؛ آویگدور لیبرمان، وزیر دفاع اسرائیل نیز هدف ایران را تضعیف موقعیت عربستان سعودی در منطقه و دامن‌زدن به تنش در خاورمیانه اعلام کرد. مولود چاووش‌اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه هم آشکارا دخالت‌های ایران در منطقه را محکوم کرد و برای همکاری با دولت اسرائیل چراغ سبز نشان داد.

اما جمع جبری این اظهارات مطلب مهمی را روشن می‌کند: مذاکراتی که میان مقامات دولت ترامپ و مقامات و مسئولان نظامی و امنیتی کشورهای عربستان، ترکیه، امارات، رژیم صهیونیستی و برخی از دیگر از کشورهای عربی بر سر ایجاد یک پیمان نظامی روی داده است؛ یک پیمان نظامی از نوع "ناتو".

^۱ - <http://presstv.ir/Detail/Fa/509349/06/02/2017/China-Lu-Kang-Iran-Missile-Tests-US-sanctions>

از دیگر اعضای احتمالی این پیمان نظامی از کشورهای مصر و اردن یاد می‌شود. در عین حال پیوستن سایر کشورها به ناتوی عربی نیز منتفی نیست.

این پیمان نظامی از همراهی و حمایت اطلاعاتی و امنیتی اسرائیل و آمریکا نیز برخوردار خواهد بود. هدف از این پیمان نظامی، ایجاد همبستگی بین کشورهای عربی و سنی مذهب در برابر ایران و جلوگیری از نفوذ آن در منطقه اعلام شده است. بر اساس این طرح، عملاً وظیفه اصلی مقابله با "دشمن مشترک" به بازیگران محلی و متحدان منطقه‌ای آمریکا واگذار می‌شود.

■ اسفند

شلیک بالستیک‌ها از سوی پیونگ‌یانگ (۱۳۹۵/۱۲/۱۶ - ۲۰۱۷/۰۳/۰۶)

کره شمالی صبح روز دوشنبه ۱۶/۱۲/۹۵ (۲۰۱۷/۳/۶) ۴ موشک بالستیک آزمایش کرد. مقامات کره جنوبی، ژاپن و آمریکا به این آزمایش‌ها به شدت واکنش نشان دادند.

آزمایش چهار موشکی که گمان می‌رود از نوع بالستیک باشد، از سوی پیونگ‌یانگ با حضور کیم جونگ اون رهبر ۳۲ ساله این کشور انجام شده است، بازتاب زیادی در سطح رسانه‌ها به همراه داشته است، برخی مدعی شده‌اند این آزمایش‌ها با موفقیت کامل انجام شده است و برخی این ادعا را رد کرده‌اند، با این حال برخی مقامات آمریکایی معتقدند که این موشک‌ها بین قاره‌ای نبوده‌اند و اصلاً هویت آن‌ها مشخص نشده است!

گفتنی است شلیک این موشک در حالی صورت می‌گیرد که آمریکا و کره جنوبی هم اکنون در حال بزرگترین رزمایش نظامی سالانه در منطقه شبه جزیره کره با پیشرفته‌ترین تجهیزات نظامی هستند.^۱

استقرار سامانه دفاع موشکی آمریکا در کره جنوبی (۱۳۹۵/۱۲/۱۷ - ۲۰۱۷/۰۳/۰۷)

ارتش آمریکا استقرار یک سامانه جنگالی دفاع موشکی را در اواسط اسفند ماه (۲۰۱۷/۳/۱۷) در کره جنوبی شروع کرده است. هر چند گفته می‌شود سیستم دفاعی "تاد" با هدف مقابله با تهدیدهای کره شمالی طراحی شده است. اما این سامانه نه فقط باعث خشم حکومت کره شمالی بلکه همچنین بعضی در کره جنوبی و منطقه نیز شده است. از جمله جمهوری خلق چین، استقرار این سامانه را تعدی قدرت نظامی آمریکا می‌داند و بسیاری در کره جنوبی معتقدند که به طور بالقوه باعث جلب حملات و به خطر انداختن جان مردم در اطراف نقاط استقرار آن خواهد شد.

سیستم تاد می‌تواند اهدافی را در ارتفاع ۱۵۰ کیلومتری بزند. یک روز پیشتر کره شمالی ۴ موشک بالستیک را با زیر پا گذاشتن تحریم‌های بین‌المللی آزمایش کرده بود.

هری هریس، فرماندهی آمریکا در اقیانوس آرام در این باره گفت: "ما قاطعانه به تعهدات ائتلاف به کره جنوبی عمل می‌کنیم و آماده دفاع از خود، سرزمین آمریکا، و متحدان خود هستیم."

برنامه استقرار سامانه تاد در دوره ریاست جمهوری باراک اوباما مورد توافق قرار گرفته بود. آمریکا حدود ۲۴ هزار خدمه نظامی در کره جنوبی دارد.^۲

۱ - خبرآنلاین، ۱۶/۱۲/۱۳۹۵

۲ - <http://fararu.com/fa/news/۳۰۸۷۷۲>

عزل رئیس جمهور کره جنوبی (۱۳۹۵/۱۲/۲۰ - ۲۰۱۷/۰۳/۱۰)

پس از ماه‌ها کش و قوس، بالاخره در ۲۰/۱۲/۱۳۹۵ (۲۰۱۷/۳/۱۰) رای نهایی درباره رئیس‌جمهوری کره جنوبی صادر شد، اما این رای موجب اعتراضات شدیدی در این کشور شد.

به‌دنبال رای مجلس کره جنوبی به برکناری «پارک گئون‌های»، رئیس‌جمهور این کشور، دادگاه قانون اساسی این کشور نیز این حکم را تایید کرد. پس از اعلام برکناری رئیس‌جمهور کره، هزاران نفر از موافقان و مخالفان وی به خیابان‌ها ریختند که در جریان این اعتراضات خیابانی ۲ نفر کشته و ده‌ها نفر زخمی شدند.

نمایندگان پارلمان کره جنوبی (۹ دسامبر ۲۰۱۶) ۱۹ آذر ۱۳۹۵ با اکثریت آرا به طرح عدم کفایت «پارک گئون‌های» نخستین زن رئیس‌جمهور کشورشان رأی دادند و او را موقتاً از سمت خود معلق کردند تا دادگاه قانون اساسی در مورد برکناری دایم او تصمیم‌گیری کند. دوم دی ماه دادگاه، جلسه استماع استیضاح رئیس‌جمهور این کشور را آغاز شد و بعد از این جلسه، دادگاه ۱۸۰ روز فرصت داشت درباره سرنوشت رئیس‌جمهور نظر بدهد. طرح عدم کفایت رئیس‌جمهور به این علت مطرح شد که یکی از دوستان نزدیک وی، با استفاده از موقعیت خود، به اعمال نفوذ در انتصاب مشاوران رئیس‌جمهوری و همچنین سوءاستفاده مالی به نفع بنیادهای غیرانتفاعی زیر نظر خود اقدام کرده بود. هر چند پارک گون-هه، از این موضوع ابراز تاسف کرد، اما دادستانی کره جنوبی معتقد بود که خانم پارک احتمالاً از اقدامات دوست خود بی‌خبر نبوده است.

با رای دادگاه باید ظرف دو ماه انتخابات مجدد برای تعیین رئیس‌جمهور بعدی برگزار شود.^۱

^۱ - دنیای اقتصاد، ۱۳۹۵/۱۲/۲۱

بخش دوم:

مهمترین رویدادهای برجامی ایران

سال ۹۵ در حالی رو به پایان است که شاهد حوادث زیادی در عرصه‌های مختلف بود. در این سال موضوع برجام یا توافق هسته‌ای ایران و ۵+۱ هر چند در مقایسه با سال پیش پوشش خبری به مراتب کمتری یافت ولی علاوه بر خود برجام موضوعات مرتبط با برجام همچون تحریم‌ها، مواضع ۵+۱ در برابر آزمایشات موشکی، گزارشات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و دستاوردهای ایران در زمینه انرژی اتمی و .. بازتاب رسانه‌ای قابل ملاحظه‌ای یافت. البته بخشی از این رویدادها با توجه به روی کار آمدن دونالد ترامپ در کاخ سفید، در مقطع زمانی دولت جدید آمریکا جای می‌گیرد. همچنین حمله اتهام حمایت از تروریسم به ایران نیز وارد فاز جدید پروژه ایران هراسی قرار گرفته است.

در این نوشتار مختصر تلاش شده مهم‌ترین رویدادهای مربوط به برجام به شکل مختصر و فقط در قالب «گاهشمار» اطلاع‌رسانی شود. گفتنی است که تعدادی از این عناوین مهم پیشتر در شکل مفصل‌تر پژوهش شده که برای مطالعه بیشتر و اختصاصی می‌توان به آن‌ها مراجعه کرد.

– جدول مهم‌ترین رویدادهای برجامی سال ۹۵

ردیف	رویداد	تاریخ و منبع
۱	تحریم تعدادی از شخصیت‌های حقیقی و حقوقی مرتبط با ایران	پنجشنبه؛ ۹۵/۱/۵ الف
۲	صدور مجوز جدیداز سوی واشنگتن برای مذاکرات هواپیمایی با ایران	یکشنبه؛ ۹۵/۱/۸ الف
۳	نامه اعتراضی چهار عضو ۵+۱ به شورای امنیت درباره آزمایش موشکی ایران	چهارشنبه؛ ۹۵/۱/۱۱ عصرایران
۴	تاکید آمانو بر اجرای تعهدات برجامی ایران	شنبه؛ ۹۵/۱/۱۴ ایسنا
۵	تذکر ۱۸ نماینده به روحانی درباره تحریم‌های جدید آمریکا و برجام	سه‌شنبه، ۹۵/۰۱/۱۷ خبرگزاری تسنیم
۶	تمدید تحریم‌های حقوق بشری اتحادیه اروپا بر ضد ایران	دوشنبه، ۹۵/۰۱/۲۳ خبرگزاری فارس
۸	تصمیم اتحادیه اروپا بر گشایش دفتر در تهران	چهارشنبه، ۹۵/۰۱/۲۵ خبرگزاری فارس

یکشنبه، ۹۵/۰۱/۲۹ خانه ملت	گزارش امور خارجه به مجلس درباره برجام	۹
سه شنبه، ۹۵/۰۱/۳۱ خبرگزاری صدا و سیما	دیدار دوجانبه وزاری خارجه ایران و آمریکا در نیویورک	۱۰
چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۱ خبرگزاری ج.ا.ا	نامه‌نگاری اوپاما با ایالت‌های این کشور درباره برجام	۱۱
چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۱ خبرگزاری تسنیم	تاکید اوپاما بر پایبندی ایران به برجام	۱۲
چهارشنبه ۹۵/۰۲/۰۱ خبرگزاری صدا و سیما	حکم دیوان عالی آمریکا برای برداشت ۲ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران	۱۳
جمعه ۹۵/۰۲/۰۳ الف	فروش ۳۲ تن آب سنگین اراک به آمریکا	۱۴
پنجشنبه ۹۵/۰۲/۰۹ خبرگزاری فارس	کارشکنی واشنگتن در بانک جهانی در قبال تهران	۱۵
چهارشنبه، ۹۵/۰۲/۱۵ خبرگزاری ج.ا.ا	آغاز فعالیت بانک‌های آلمانی در ایران	۱۶
چهارشنبه، ۹۵/۰۲/۱۵ خبرگزاری مهر	مذاکره کاخ الیزه با کاخ سفید درباره داد و ستد با ایران	۱۷
دوشنبه، ۹۵/۰۲/۲۰ خبرگزاری صداوسیما	تذکر ۱۰۳ نماینده مجلس به رئیس جمهوری درباره اجرای برجام	۱۸
شنبه ۹۵/۰۲/۲۵ خبرگزاری فارس	انتقاد سفیر فرانسه در آمریکا از کارشکنی واشنگتن در برجام	۱۹
شنبه ۹۵/۰۳/۰۱ ، خبرگزاری تسنیم	تاکید سیف بر عدم پایبندی آمریکا و غرب به تعهدات برجامی خود	۲۰
چهارشنبه، ۹۵/۰۳/۰۵ خبرگزاری فارس	تاکید وزارت خزانه‌داری آمریکا بر جلوگیری از دسترسی ایران به چرخه مبادلات دلاری	۲۱
چهارشنبه، ۹۵/۰۳/۰۵	آغاز همکاری بانک‌های اتریشی با ایران	۲۲

خبر آنلاین پنجشنبه، ۹۵/۰۳/۰۶ خبرگزاری تسنیم	مصوبه مجلس نمایندگان آمریکا در ممنوعیت خرید آب سنگین از ایران	۲۳
جمعه، ۹۵/۰۳/۰۷ خبرگزاری مهر	تاکید گزارش جدید آژانس بر پایبندی ایران به برجام	۲۴
جمعه، ۹۵/۰۳/۱۴ افکار نیوز	انتشار گزارش سالانه حقوق بشری آمریکا	۲۵
شنبه، ۹۵/۰۳/۱۵ خبرگزاری ج.ا.ا.	تاکید آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود	۲۶
سه شنبه، ۹۵/۰۳/۲۵ خبرگزاری ج.ا.ا.	انتشار دستور العمل خزانه داری آمریکا برای تجارت با ایران	۲۷
دوشنبه، ۹۵/۰۳/۳۱ خبرگزاری مهر	امضای تفاهم نامه بین هما و بوئینگ	۲۸
چهارشنبه، ۹۵/۰۴/۲۳ خبرگزاری فارس	تمدید تحریم های آمریکا علیه ۱۵ فرد و موسسه ایرانی	۲۹
شنبه، ۹۵/۰۴/۲۶ خبرگزاری مهر	ارائه دومین گزارش وزارت امور خارجه به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی	
پنجشنبه، ۹۵/۰۶/۱۸ بی بی سی	گزارش فصلی آژانس: ایران به تعهداتش عمل کرده	۳۰
شنبه، ۹۵/۰۷/۱۷ اعتدال	صدور دستور العمل جدید وزارت خزانه داری آمریکا درباره معاملات تجاری ایران: معاملات با ایران بر پایه دلار که پیش از این ممنوع بودند تا زمانی که وارد نظام مالی آمریکا نشود، آزاد خواهند بود.	۳۱
چهارشنبه، ۹۵/۰۸/۰۵ خبرگزاری ج.ا.ا.	تصویب قطعنامه پیشنهادی برای عادی سازی و گسترش روابط با جمهوری اسلامی ایران در پارلمان اروپا	۳۲
چهارشنبه، ۹۵/۰۸/۱۹ عصر ایران	گزارش جدید آژانس انرژی اتمی: ایران به تعهداتش پایبند است.	۳۳

پنجشنبه ۹۵/۰۸/۲۷ خبرگزاری صدا و سیما	تصویب قانون ممنوعیت فروش هواپیماهای مسافربری تجاری به ایران	۳۴
پنجشنبه ۹۵/۰۹/۱۱ الف	تصویب تمدید قانون داماتواز سوی سنای آمریکا	۳۵
چهارشنبه ۹۵/۰۹/۱۷ خبرگزاری تسنیم	نامه اعتراضی ایران به بان کی مون درباره مصوبه اخیر کنگره آمریکا	۳۶
سه شنبه ۹۵/۰۹/۲۳ خبرگزاری تسنیم	دستورهای هسته‌ای رئیس‌جمهور به ظریف و صالحی در پی نقض برجام: ساخت پیشران هسته‌ای و سوخت آن را در دستور کار داشته باشد.	۳۷
پنجشنبه ۹۵/۱۰/۲۳ خبرگزاری مهر	ورود نخستین ایرباس پس از ۳۷ سال به ایران	۳۸
سه شنبه ۹۵/۱۲/۰۳ ایسنا	نمایش عمومی جدیدترین نسل سانتریفیوژ	۳۹
جمعه ۹۵/۱۱/۱۵ پرس تی وی	تحریم ۲۵ شخص حقیقی و حقوقی مرتبط با ایران از سوی آمریکا (نخستین تحریم آمریکا در دوره ترامپ)	۴۰
دوشنبه ۹۵/۱۲/۱۶ خبرگزاری تسنیم	توقیف ۱,۶ میلیارد دلار از دارایی‌های بانک مرکزی ایران به دستور دادگاه لوکزامبورگ	۴۱